

Het verhaal uit:

VERHALEN UIT DE KERKGESCHIEDENIS

9. Augustinus, de vrede gevonden

Rondom de stad Hippo in Noord-Afrika barst het strijdgewoel los. Het is het jaar 430. De Vandalen willen Hippo veroveren. Ze zijn uit Spanje gekomen en hebben al vechtend hun weg door Europa gebaad. De Vandalen ontzien niets en niemand. Overal waar ze komen laten ze een spoor van verwoesting na. Het is de tijd van de volksverhuizing. Nu is Hippo aan de beurt. De Vandalen maken zich klaar om de stad te bestormen. Pijlen schieten door de lucht. Gekreun van gewonden... In een rustig vertrek in de stand ligt de oude bisschop van Hippo op sterven. Augustinus, de man die zoveel gezondigd heeft, maar Gods liefde zo rijk heeft ervaren.

Als bisschop heeft hij meer dan dertig jaar de kerk van Hippo gediend. En niet alleen de kerk van Hippo. Door de vele boeken die Augustinus daar schreef heeft hij de hele kerk sindsdien gediend. In zijn levensgeschiedenis had Augustinus geschreven: "Ons hart is onrustig in ons, totdat het rust vindt in U." Al eerder in zijn leven had hij die rust gevonden.

Nu hij ging sterven, werd het waar. Op de dag van het Paasfeest in 387 was Augustinus gedoopt. Samen met zijn zoon en een vriend. Hij was toen 33 jaar. Vele mensen voelen een huiver van vreugde in hun hart toen de drie mannen hun doop ontvingen. Bij die velen hoorde bisschop Ambrosius van Milaan, die de doop bediende en die tijdens zijn preken zo gehoopt had dat de geleerde Augustinus tot bekering zou komen. Bij die velen hoorde ook moeder Monica. Ze had haar zoon gevolgd, ook toen hij een zondig leven leidde, ze was hem nagereisd en vooral ze had voor hem gebeden, dag in dag uit, als een liefhebbende moeder voor een verloren zoon.

Kort voor zijn doop had Augustinus de rust voor zijn hart gevonden. Hij had eerst niet geweten waar hij zijn vrede moest vinden. Hij was een geleerd man, hij wist veel, maar hij had in al zijn wijsheid geen verlossing kunnen vinden. Zo had hij door Milaan gelopen, zoekend. Zo had hij gebeden, daar in een tuin in de grote stad. Toen zijn angst het hevigst was, had hij die kinderstem horen zingen aan de andere kant van de muur: "neem en lees". Toen had hij de Bijbel genomen en hij had gelezen. Het woord van Paulus in de brief aan de Romeinen, 13: 13-14, werd het antwoord op de vragen van zijn leven. In de verlossing door Jezus Christus had Augustinus de vrede voor zijn hart gevonden.

En daarvoor? Aurelius Augustinus was net als zijn vader eerst een zondig man geweest. Hij wilde graag door mensen geëerd worden. Het kon hem niets schelen of hij moest liegen of bedriegen, als de mensen maar dachten dat hij een grote vent was. Van jongs af aan deed hij wat hij zelf wilde, spotte met de dingen die zijn moeder hem vertelde, pleegde diefstal. Hij trouwde niet, maar leefde wel met een vrouw samen. De zoon die hij kreeg: noemde hij onverschillig Adeodatus (dat betekent: door God gegeven).

Maar diep in het geweten van de zondag Augustinus bleef de stem van moeder Monica klinken. Hij probeerde die zachte stem tot zwijgen te brengen. Maar het lukte niet. "Zo gaat het niet goed, mijn zoon." Steeds minder had het leven in de zonde hem plezier gegeven. Steeds meer knaagde het in zijn hart. Zo was hij bij Ambrosius in de kerk gekomen, niet om te luisteren naar wat die zei, maar om te horen hoe mooi hij het zei...

Toen Augustinus stierf liet hij de wereld een grote erfenis na. In de tijd van zijn

bisschopsambt te Hippo heeft hij veel boeken geschreven. Over zijn eigen leven en zijn bekering. Maar ook tegen de ketter Pelagius. Die had gezegd, dat de mensen vanaf hun geboorte niet zondig waren, maar dat ze kwaad deden door het slechte voorbeeld van anderen. Augustinus wist wel beter; hij wist dat mensen door hun eigen wil heus niet zo maar het goede deden. Augustinus schreef ook een boek over de geschiedenis. Terwijl het Romeinse rijk rommelend in elkaar stortte, liet hij in dat boek zien hoe het rijk van God zou overwinnen.

Bron: www.holyhome.nl/Augustinus%20de%20vrede%20gevonden.pdf

Achtergrondinformatie bij het kerkgeschiedenisverhaal

Monica de moeder van Augustinus heeft een overweldigende zorg ten koste heeft gelegd aan haar zoon. Met elke vezel van haar liefderijk moederhart heeft zij toch bovenal één levensdoel nagestreefd: de bekering van haar zoon. Alles heeft zij gedaan wat in haar vermogen lag. Bovenal hield zij niet op met bidden en smeken tot God, waar zij ook was. Toen zij eenmaal in tranen haar nood klaagde bij Ambrosius, de bisschop van Milaan, gaf deze haar dan ook het bekende antwoord: „Waarlijk, een kind van zulke gebeden kan niet verloren gaan”. Hierin heeft de grootheid van moeder Monica gelegen, en hiermee is zij tot een voorbeeld van een echt christelijke moeder geworden. Augustinus schrijft na zijn bekering dat hij het geloof aan God nooit echt kwijt was geraakt: aan moeders knie was het hem " ingeplant.

Over de vader van Augustinus horen; wij derhalve heel wat minder. Wij weten dat hij een romeins ambtenaar was, een heiden, enigszins ruw, maar goedhartig van karakter, met een ongebonden levenswijze. Hij wilde eigenlijk niets weten van het christendom, pas vlak voor zijn dood liet hij zich (ook op aandringen van Monica) dopen. In zijn jeugd trok Augustinus meer op zijn vader aan en bezorgde hij zijn moeder veel verdriet. Op den duur wordt hij haar voortdurende vermaningen moe en besluit hij naar Rome te gaan. Hij vertrekt uit Afrika zonder zijn moeder daarvan op de hoogte te stellen, omdat hij bevreesd is voor haar verdriet. Zo ontvlucht Augustinus het ouderlijk huis op een manier die zijn moeder diep heeft getroffen.

In werelds "opzicht gaat het Augustinus echter uitstekend. Hij is buitengewoon begaafd. Na een poosje krijgt hij een hoge positie te Milaan, waar in die jaren de romeinse keizer verblijf hield. Hier wordt Augustinus „lofredenaar des keizers". Dat houdt in dat hij op feestdagen, bij plechtige gebeurtenissen, en bij overwinningen van de keizer fraaie toespraken moet houden, waarin hij de lof van de keizer, de romeinse staat en de goden moet bezingen. In die dagen een eervolle en aanzienlijke functie. Zo gaat het hem dus uiterlijk bezien heel goed.

Toch is Augustinus onrustig. Zijn geweten klaagt hem aan. Hij weet dat hij leeft op een wijze, zoals zijn moeder het hem niet heeft voorgehouden. Opgejaagd gaat Augustinus koortsachtig zoeken naar een houvast. Het heidendom kan hem dat houvast niet bieden, Dan, op dit belangrijke moment in zijn leven, als Augustinus als het ware op een kruispunt van wegen staat, krijgt hij bezoek van zijn moeder. Zij heeft de verre reis vanuit Afrika ondernomen om nog eenmaal haar zoon te zien en te spreken. Dat moet je niet onderschatten. Het was, zeker voor iemand op haar leeftijd, een verre reis die niet van gevaar ontbloot was. Het is een niet te peilen vreugde voor haar, als zij in deze dagen mag meemaken hoe haar zoon tot inkeer komt. Augustinus wordt diep getroffen door de prediking van Ambrosius en door het lezen in de Bijbel. „Niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid,

maar doet aan de Heere Jezus Christus" (Rom. 13 : 13 en 14). Terstond toen Augustinus deze woorden las „stroomde als het ware het licht der gemoedsrust mijn hart binnen en alle duisternis van twijfel vluchtte weg".

Nadat bisschop Ambrosius Augustinus en diens zoon gedoopt heeft, aanvaarden moeder, zoon en kleinzoon de terugreis naar Noord-Afrika. In Rome, als zij op het punt staan zich in te schepen, sterft Monica. Kort voor haar dood heeft zij nog verwoord hoe dankbaar zij was voor haar gebedsverhoring, en hoezeer zij los was geraakt van dit aardse leven. „Mijn zoon, wat mij aangaat, niets in dit leven bekoort mij nog. Wat ik hier nog moet doen en waarom ik hier ben, weet ik niet, want van deze wereld verwacht ik niets meer. Eén ding was er, waarom ik nog een weinig in dit leven wenste te blijven, namelijk dat ik u mocht zien als een christen vóór mijn sterven. Meer dan mijn verlangen heeft God mij geschonken, zodat ik zelfs mag zien, dat. gij met verachting van aards geluk zijn dienaar zijt. Wat doe ik nog hier? "

Zesenvijftig jaar was Monica toen zij overleed. De kleinzoon barstte in tranen uit, vrienden kalmeerden hem. Eén van de aanwezigen greep naar zijn psalmboek en begon te zingen, de anderen vielen bij: „Ik zal van goedertierenheid en recht U psalmzingen, o Heere".

